

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

319. An, & qualiter possessor pacificus exigui temporis resignare possit beneficium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

non solverat, succedens tali debitori in beneficio; tutus esse possit juxta plures Rota decisiones, quas citat Paris. n. 9. ita etiam in morte hac civili, quæ contingit in resignatione, utpote quæ naru ali æquiparatur. Paris. n. 10. Siquidem declaratio faciendâ in similibus casibus terminatur ad vitam creditoris vel debitoris, ut habet communis. Paris. n. 11. Unde sicut, si vassallus commisit, ob quod poterat privari feudo, si dominus directus decedat ante declarationem à se factam, jus privandi non transit ad hæredem, ut gl. inc. l. §. 1. r. concubuerit. quibus mod. feud. amitt. cum communi. Etiam si delictum tale, ob quod vassallus ipso jure privatus erat feudo, ut habet ibidem communis teste Claro l. §. recept. sent. §. feudum. q. 4. vers. quid sit culpa: adeoque, si Dominus non declaravit caducitatem, ejus successor nequit declarare. Paris. n. 12. juncto n. 14. Ita etiam, si moriatur vassallus, qui deliquit, antequam dominus proponit querelam, non poterit illam proponere contra hæredem ipsius vassalli, ut Clarus. loc. cit. q. 65. Paris. n. 13.

Quæstio 316. An, dum in provisione resignataris adest decretum, ut nullatenus possit iterum resignare alteri, nisi prius resignationem faciendam intimet resignanti, seu ei, qui in favorem sui resignat beneficium sub reservatione pensionis, ad effectum nimirum, ut iste secundus resignatarius obliget se isti primo resignanti seu pensionario coram Notario & testibus de solvenda illi pensione, alias resignatio sit nulla; an inquam is, non obstante illo decreto, possit nihilominus valide resignare non factâ dictâ intimatione?

Respondeo: Non debet quidem id facere, facta tamen resignatio in hoc casu est valida; si ille, cui faciendâ illa intimatio, non egit ad beneficium: Decretum enim tale annullativum solitum apponi in provisionibus ita demum operatur, si is, in cujus favorem apponitur, eo uti voluit juxta dictâ q. præced. Paris. l. 3. q. 4. an. 1.

Quæstio 317. An consecutus parochole Ecclesiam, unde tenetur promoveri intra annum, possit eam in fine hujus anni resignare?

Respondeo: Posse illum etiam ultimâ die illius anni resignare in favorem dictam Ecclesiam. Paris. l. 3. q. 2. n. 8. citans Oldr. conf. 203. nu. 1. Gamb. in c. licet. nu. 88. de rerum permut. & alios plures. Antequam enim annus ille perfectè elapsus est, & licet tantum jam de anno illo elapsum, ut jam intra reliquum illius ad sacerdotium promoveri nequeat, jus adhuc est & durat penes parochum illum in dicto beneficio parochiali. Paris. loc. cit. num. 9. & pœna imposita propter non factam intra certum tempus promotionem, non incurritur, nisi ex toto tempus labatur. Paris. d. n. 10. id pluribus exemplificans. Adde, quod Papa posset dispensare & prorogare illud tempus etiam ultimâ die. Paris. num. 14. Verumtamen responsum hanc limitat Paris. loc. cit. nu. 21. ubi ait: Hanc communem conclusionem declararem, nisi constaret evidenter de fraude differentis hanc

resignationem usque ad illas temporis angustias & ultimum momentum, & sic sentire idem Oldr. Gamb. aliisque à se citatos pro dictâ conclusione. Quin & addit Paris. hodie dum istiusmodi resignationem non admittendam, eò quod quoties resignatur parochialis, stylus obtinuit, ut debeatur exprimi, quanto tempore illam possederit resignans, & si tempus est breve, cessio rejicitur; si autem Papa admittit illam, dubium non est, quin valeat.

Quæstio 318. An impetrans beneficium per annum pacificè possessum ab alio (cum ex regula de annal. teneatur intra 6. menses possesorem facere evocari in iudicium, causamque intra annum terminare, de quo vide Paris. l. 3. q. 5. à n. 7) possit illud resignare tam antequam vocet possessorem in iudicium, quam post; & antequam causa sit expedita, id est intra annum?

Respondeo affirmativè: Paris. loc. cit. 2. citans Sarin. in reg. de annal. q. 62. & 63. Mandos. ibidem. q. 23. & 24. Sic enim etiam, qui intra annum teneatur se facere promoveri ad ordines, potest resignare, priusquam id faciat. Sic resignare potest quis intra tempus datum ad publicandum: Quorum omnium ratio est, quod per collationem factam ex causa resignationis, jus irrevocabiliter est acquisitum resignatario post ejus consensum. Paris. loc. cit. à n. 3.

Quæstio 319. An & qualiter possessor pacificus exigi temporis resignare possit beneficium?

1. Respondeo primò: Quid hac in respectuale sit circa resignationes parochialium beneficiorum & curatorum supra, ubi actum de resignatione parochialium, dictum fuit, potissimum ex Corrad. l. 5. c. 1. n. 13.

2. Respondeo secundò: De beneficiis quoque aliis personalem residentiam requirentibus, præsertim dum sunt reservata pensione, quod nec eorum resignatio ex usu Datarie Apostolicae absolute & indistinctè admittatur, siue temporis, quo ea resignans obtinuit, expressione; & si tempus illud breve est, rejiciatur resignatio; si autem tempore etiam brevi expressio, Papa admittat, dubium non est valere resignationem, tradit Corrad. cit. n. 13. Garc. p. 11. c. 3. n. 45. Et idem esse in permutationibus istiusmodi beneficiorum cum aliis non requirentibus similem residentiam, ait Garc. ibidem n. 46. & Covarr. n. 17. De dicto autem stylo Datarie regulariter requiritur, ut resignans possederit illud per annos 5. vel circa, aut saltem tres; quamvis antea requirentur 7. aut 6. ait Garc. n. 47. Corrad. n. 14. deberique verificari (intellige coram executore parte opponente, ut Corrad. n. 11.) hoc tempus expressum, ita tamen, ut si adjecta fuit dictio circa vel circiter, sufficiat verificari, quod per annos 4. & medium possederit, Corrad. n. 11. Garc. n. 49.

3. Respondeo tertio: si beneficium simplex requirens residentiam resignari potest ante captam possessionem, ut dictum supra, nil vetat, quod minus resignari possit, etiam in favorem, mox à captâ possessione; nec etiam videtur vetare, quod minus Parochiale resignetur simpliciter in manibus Ordina-

Ordinarij mox à capta possessione; nisi fortè incommodum aliud (v.g. detrimentum Parochianorum, quod oriri solet ex frequente mutatione rectorum, ut Corrad. n. 20.) obstaret; ait siquidem Corrad. cit. n. 20. praxin illam Datarix accipiendam esse de resignationibus, quæ fiunt coram Papa, non de his, quæ fiunt coram Ordinario.

4. Respondeo quartò: de cætero, quod attinet ad animum, seu intentionem mox resignandi acceptum beneficium, tradit Corrad. loc. cit. n. 21. quòd ex stylo Datarix jam noto, in quocunque beneficio, etiam simplici, cujus collatio spectat ad Papam, & orator sit præsens in Curia, postquam signata est supplica, si velit expediri literas in forma gratiosa, ac propterea examinari ab Examinatoribus Urbis, ab illis aut à notario recipiatur juramentum, quòd ipse orator tale beneficium non assequitur animo illud resignandi; ac proinde stante hoc juramento, si assequitur beneficium illud, animo illud resignandi in favorem, & cum effectu resignet, licet resignatio teneat, peccet tamen mortaliter. Idem tradit Paris. l. 9. q. 10. n. 4. Gonz. gl. 15. n. 90. Garc. p. 8. c. 2. n. 35. Quòd tamen juramentum, intelligendum, ut provisus non habeat animum & intentionem beneficium illud statim, seu intra breve tempus resignandi; non verò de habentibus animum illud resignandi post aliquot annos, seu longum tempus; cum non teneatur quis habere animum, semper retinendi illud beneficium, maxime si curatum aut residentiale, & sic usu receptum esse tradit Corrad. loc. cit. n. 23. ex Garc. p. 11. c. 3. n. 191. Ubi is pariter intelligendam esse constitutionem 33. Pauli IV. quæ punit penà excommunicationis, privationis beneficiorum, & inhabilitatis ad ea, ac nullitatis provisionum ipso facto inter alios illos, qui beneficia pro aliis cum spe, pensionem aut aliud temporale commodum ab iis consequendum, vel pro seipsis principaliter animo & intentione ea postmodum in favorem aliorum, etiam licet idoneorum & benemeritorum cum simili pensione aut commodo, aut etiam sine eo resignandi obtinere procurarint. Quam constitutionem plane loqui & procedere etiam nullo pacto aut conventionem præcedente, ait *ibid.* Garc. Sed neque dictam constitutionem intelligendam de habentibus animum mox permutandi accepta beneficia, etsi secus sit in dicto juramento, quòd & intendentes mox permutare, saltem beneficium residentiale cum non residentiali ligare, ait *ibid.* Garc. Ut neque eam procedere in habentibus animum mox resignandi simpliciter (contra quòd de dicto juramento sentit, & de hac ipsa constitutione sentire videtur Gonz. loc. cit.) neque intelligendam illam, aut etiam dictum juramentum de obtinentibus beneficium animo dubio aut conditionali illud resignandi etiam in favorem alterius. Neque intelligendam, nisi de sub illa intentione obtinere procurantibus cum effectu; id est, de facto obtinentibus. Nec denique illam procedere de obtinentibus dicto animo beneficia ab Ordinariis seu extra curiam ait Garc. loc. cit. Quinimo etiam independentè à dicto juramento & animo non præhabito peccare illum, qui isto animo resignandi mox reciperet beneficium etiam ab Ordinariis, & præsciendò à longo vel parvo tempore, tradit Paris. loc. cit. n. 7. ubi simpliciter dicit, quòd acceptans beneficium, ut illud postea renunciet, peccet.

5. Veruntamen his non obstantibus (præsciendò tamen à dicto juramento & spe obtinendi

pensionem, aut aliud quid temporale) contrarium tenet Caitrop. de benef. d. 4. p. 7. n. 12. citans pro hoc Nav. l. 3. consilior. tit. de prob. conf. 2. 4. n. 2. Sanch. l. 57. de matrim. d. 45. n. 12. Vaiq. opusc. de benef. c. 3. §. 3. dub. 1. in fine. Less. de justitia l. 2. c. 34. dub. 26. n. 136. dum ait: recipiens Parochiale beneficium habità voluntate, se promovendi ad sacerdotium intra annum, si beneficium retineas, & inserviendi, dum illud retines, non credo peccare, saltem mortaliter, ex eo, quòd accipiat animo resignandi vel permutandi eo tempore, quo resignationem vel permutationem Superior admisit. Neque enim recipiens beneficium obligatus est, illud semper retinere; sed potest illud permutare vel resignare; ergo habens hanc voluntatem, cum beneficium quis suscipit, nihil juri contrarium facit, tamen illud unico die retinere proponat. Neque omnino contrarium esse videtur Garc. cit. n. 191. dum ait: non videtur satis tutum consilium Navarri, quòd non peccaret quis accipiendo beneficium curatum animo permutandi cum simplici, vel resignandi reservatà pensione, si proponat servire illis ut debet, tempore in magno vel parvo, quo illud tenuerit; nam, ut vides, loquitur de animo permutandi curatum cum simplici, vel resignandi servatà pensione, à quibus abstrahit Caitrop. quamvis ex illius ratione id quoque de hac permutatioe & resignatione illum sentire inferri posse videatur, dum permutare quis potest cum simplici, & resignare servatà pensione, adeò, que id intendens nihil juri contrarium faciat.

Questio 320. An promovendi ad Ecclesias cathedrales vel Metropolitanas, Abbatiales &c. antequam vacent eorum beneficia per ipsam promotionem, resignare possint sua beneficia?

1. Respondeo negativè: obstat enim regula cancellaria de beneficiis vacaturis per promotionem, in cujus prima parte Papa ordinat & vult, ut omnes concessionès, gratiæ, mandata, etiam motu proprio, & cum derogatione hujus constitutionis à se factæ pro quibuscunque personis de providendo eis de quibuscunque beneficiis vacaturis per promotionem quorumcunque ad Ecclesiarum & monasteriorum regimina, sint cassa & irrita, si hujusmodi concessionès & mandata diem promotionis promovendorum illorum præcesserint. Quo ad hanc primam partem ratio & intentio Papæ fuit, tum, ut hoc modo liberaret se ab importunitate in verècundè petentium & inhiantium hujusmodi beneficiis in propinquo vacaturis, quæ principes sæpe vexati, etiam ad non concedenda, vel ad indignis concedenda adiguntur; tum ut vitium ambitionis, quòd tum maxime se exferere consuevit, cum qui officia sua & beneficia desertunt ad altiora promovendi. Paris. l. 3. q. 6. n. 3. Chok. ad dictam reg. n. 9. c. 10. secuti Mandol. *ibidem* q. 1. n. 1. & glossator antiquus apud Chok. loc. cit. n. 1. Quamvis hodie hæc prima hujus regulæ pars superflua videri posset, ex quo per Trid. sess. 24. c. 19. sublata expectativæ & gratiæ ad vacatura. Chok. loc. cit. n. 12. Paris. loc. cit. n. 13. qui tamen hanc partem poni in regulis editis post Trid. quia dicitur, ut non valeant dictæ concessionès, etiam si factæ motu proprio, & cum derogatione dictæ regulæ, ait n. 14. In secunda verò parte dictæ regulæ (quæ concernit præsentem questionem) ordinavit Papa, ut quæque cassa & irrita sint cum omnibus inde secutis,